

СИЛЛАБУС
(Syllabus)
освітньої компоненти
ЗО 2

Філософія людського спілкування та методика викладання у вищій школі
1 курс (семестр 2)

Викладач: Данченко Ірина Олексіївна – *доктор педагогічних наук, доцент*

Аудиторія: 207 ННІ БМ ХНТУСГ

Час консультацій: П'ятниця 14:00 – 16:00

Контактний телефон: +38(095) 515-22-72

E-mail: irinadanchenco@gmail.com

Профайль:

https://scholar.google.com/citations?user=v78F4_AAAAAJ&hl=ru

Час занять:

Додаткові матеріали:

- Зошит для ведення записів
- Ноутбук (при наявності)
- E-mailакаунт

Інформація про курс

Даний курс спеціально розроблений для того, щоб допомогти Вам сформувати систему знань, умінь та навичок філософії людського спілкування, а також знань з педагогіки вищої школи, умінь застосовувати дані знання та практиці, вміння викладати навчальні дисципліни; ознайомити із знаннями про особливості викладання дисциплін у закладах вищої освіти; ознайомити із особливостями професійної майстерності та педагогічної техніки викладача.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія людського спілкування і методика викладання у вищій школі» є формування теоретичних уявлень про спілкування як об'єкта філософських досліджень та методикою викладання у вищій школі як навчальну дисципліну, її мету, завдання; ознайомлення з поняттями, категоріями, методами, технологіями; з'ясування її місця в системі наук; формування умінь застосовувати набуті знання в процесі спілкування; висвітлення особливостей методів викладання у закладах вищої освіти; ознайомлення зі структурою і змістом освітнього процесу у закладах вищої освіти; оволодіння педагогічними формами освітньої взаємодії, навчитися творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєнні під час вивчення навчальних дисциплін; навчіння планувати, організовувати та аналізувати

різноманітні види навчальних і позааудиторних занять, а також надання цілісної і логічно-послідовної системи знань про дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації, розкриття концепції, основи теорії, методики і методології викладання дисциплін у системі вищої школи; сформувані у студентів систему знань та навичок, вміння викладати навчальні дисципліни; ознайомити із знаннями про особливості викладання дисциплін у закладах вищої освіти; із особливостями професійної майстерності, педагогічної техніки викладача, особливостями психологічного розвитку студентів, ефективної взаємодії усіх учасників освітнього процесу закладів вищої освіти, особливості педагогічного менеджменту та наукової, організаційної, виховної, навчальної та науково-методичної діяльності викладачів тощо.

Фахові компетентності

- Здатність бути критичним і самокритичним
- Навички міжособистісної взаємодії
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
- Здатність розвивати мовно-комунікативну культуру дослідника; уміння спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
- Здатність усвідомлювати людські можливості та гендерні проблеми

Програмні результати навчання

Вміти ставити, досліджувати, аналізувати і розв'язувати складні інженерні завдання і проблеми у сфері автомобільного транспорту, що потребує оновлення та інтеграції знань, у тому числі в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Демонструвати здатність критично осмислювати проблеми у галузі автомобільного транспорту, у тому числі на межі із суміжними галузями, інженерними науками, фізикою, екологією, економікою.

Демонструвати здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з проблем створення, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Демонструвати здатність використовувати іноземні мови у професійній діяльності в галузі автомобільного транспорту.

Демонструвати здатність відповідати за розвиток професійного знання і практик команди у створенні, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту, оцінку її стратегічного розвитку.

Вміти розробляти і впроваджувати енергозберігаючі технології

Демонструвати здатність організувати та керувати роботою первинного виробничого, проектного або дослідницького підрозділу

Вміти застосовувати прогресивні методи і технології, модифікувати існуючі та розробляти нові методи та/або завдання, здійснювати заходи для ефективного виконання професійних завдань

Демонструвати здатність здійснювати часткове або повне управління комплексною інженерною діяльністю у сфері автомобільного транспорту

Вміти оцінювати значущість результатів комплексної інженерної діяльності в сфері автомобільного транспорту

Демонструвати здатність до подальшого навчання у сфері автомобільного транспорту, інженерії та суміжних галузей знань, яке значною мірою є автономним та самостійним

Демонструвати здатність передавати свої знання, рішення і підґрунтя їх прийняття фахівцям і неспеціалістам в ясній і однозначній формі, представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів, рефератів, наукових статей, доповідей і заявок на винаходи, які оформлені згідно з установленими вимогами

Демонструвати здатність керувати технологічними процесами у відповідності з посадовими обов'язками, забезпечувати технічну безпеку виробництва в сфері своєї професійної діяльності

Демонструвати здатність визначати ризики, забезпечувати особисту безпеку та безпеку інших людей у сфері професійної діяльності

Методи навчання

Лекції; семінари; виконання індивідуального навчально-дослідного завдання; захист рефератів; есе; дискусія; диспут.

Мета

Надання цілісної і логічно-послідовної системи знань про спілкування як філософської категорії та дидактику підготовки кадрів вищої кваліфікації, розкриття концепції, основи теорії, методики і методології філософії та методики викладання дисциплін у системі вищої школи; концептуальні положення філософії спілкування; методологічні основи, суть та особливості процесу спілкування; умови планування і організації ефективного спілкування; методичні вимоги до форм організації комунікативних процесів на основі філософських категорій; сформувати у студентів систему знань та навичок, вміння викладати навчальні дисципліни; ознайомити із знаннями про особливості викладання дисциплін у закладах вищої освіти; із особливостями професійної майстерності, педагогічної техніки викладача, особливостями психологічного розвитку студентів, ефективної взаємодії усіх учасників освітнього процесу закладів вищої освіти, особливості педагогічного

менеджменту та наукової, організаційної, виховної, навчальної та науково-методичної діяльності викладачів тощо.

Завдання і оцінка

Отримання теоретичних знань та практичних вмінь з питань застосування сучасних філософських концепцій та педагогічних технологій у професійній діяльності.

В якості самостійної роботи пропонується виконання індивідуального навчально-дослідного завдання; захист рефератів; есе. За завдання, оформлені після закінчення строку, буде накладено штрафні санкції (зниження балів).

Важливо щоб Ваша робота була добре написана, граматично виправлена і не мала друкарських помилок та неправильних написань.

Дотримання академічної доброчесності: Плагіат - це серйозне правопорушення. Слід обов'язково виділяти ті частини Вашої роботи, які є запозиченими у інших авторів.

Система оцінювання

Застосовується поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюють під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості студентів з певних розділів (тем) навчальної програми і виконання конкретних завдань. Поточний контроль (тестування) проводиться та оцінюється за питаннями, які винесені на лекційні заняття, самостійну роботу, практичні завдання.

Загальна оцінка кожного змістового модулю складається з поточних оцінок і з оцінки виконання модульної контрольної роботи.

В накопичувальній заліково-екзаменаційній відомості структура балів для оцінювання навчальних досягнень студентів має наступну структуру: 60 відсотків балів на поточний контроль за всіма змістовними модулями, 40 відсотків балів на підсумковий контроль. До підсумкового контролю допускаються студенти, які набрали у сумі за всіма змістовними модулями більше 30 відсотків балів від загальної кількості з дисципліни (модуля).

Структура оцінки

Модуль	Змістовий модуль	Вид заняття	Бали	
Модуль	Змістовий модуль 1	Лекції (теоретична підготовка - тези)	4	
		Реферат	4	
		Практичні заняття	18	
		Модульні завдання (тести)	4	
	Всього за модулем 1			30
	Змістовий модуль 2	Лекції (теоретична підготовка - тези)	4	
		Реферат	4	
		Практичні заняття	18	
		Модульні завдання (тести)	4	
	Всього за модулем 2			30
	Підсумковий контроль			40
	Всього			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відвідуваність і участь

Відвідування занять є обов'язковим. Деякі з Ваших оцінок залежатимуть від занять в аудиторії. Крім того, в аудиторії будуть пояснюватися завдання і надаватися відповідні матеріали.

Якщо ви не можете відвідувати заняття через те, що повинні брати участь в будь-яких заходах або через хворобу, Ви повинні повідомити про це викладача заздалегідь.

Попередній календар курсу

Тиждень	День/дата	Тема	Підготовка
Змістовий модуль I «Теоретичні та прикладні аспекти філософії людського спілкування»			
1		Спілкування як об'єкт філософського аналізу. Філософське осмислення спілкування в умовах розвитку сучасної цивілізації.	[1], [6],[7],[10],
2		Онтологічний, гносеологічний аксіологічний та телеологічний аспект спілкування.	[1], [4],[5],[6],
3		Філософські проблеми людського спілкування в системі формування технічної еліти аграрного сектору.	[1], [6],[10],[11],
Змістовий модуль II «Методика викладання у вищій школі»			
1		Загальні основи педагогіки вищої школи та історії вищої освіти. Сучасна вища школа в освітній системі України. Організація освітнього процесу в системі підготовки фахівців у закладах вищої освіти.	[1], [2],[4],[10],
2		Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління. Студент закладів вищої аграрної освіти як об'єкт та суб'єкт навчання та виховання. Особливості діяльності, типологія, педагогічна культура викладача вищої школи. Педагогічна етика.	[2], [4],[5],[10],
3		Дидактичні основи викладання у закладах вищої освіти.	[2], [5],[6],[7],

4		Методичні основи викладання дисциплін у вищій школі. Організація педагогічної технології освіти. Система діагностики знань і вмінь студентів у закладах вищої освіти.	[2],[5], [8], [9],
---	--	---	--------------------

Література

1. Бакиров В. С. Социальноепознание и общение в постиндустриальноммире // Філософія спілкування. – 2009. – № 1. – С. 19-27.
2. Гатальська С. М. Філософія культури. Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 328 с.
3. Губенко Л. Г., Немцов В. Д. Культура ділового спілкування. – К.: ЕксОб, 2002. – 200 с.
4. Заветний С. О. Психологія управлінського спілкування: Текст лекцій / С. О. Заветний, О. С. Пономарьов, С. М. Пазиніч, Н. І. Моїсєєва, О. В. Кострикін. – Харків: ХНТУСГ ім. П. Василенка, 2009. – 54 с.
5. Карпенко І. В. Філософствування в просторі людського спілкування // Філософія спілкування. – 2009. – № 2. – С. 78-83.
6. Кострикін О. В., Тищенко Л. М., Психологічні аспекти впливу на людей в системі філософії управлінського спілкування // Філософія спілкування. – 2009. – № 2. – С. 114-119.
7. Кремень В. Г., Заветний С. О., Пономарьов О. С. Філософські проблеми людського спілкування // Філософія спілкування. – 2009. – № 1. – С. 4-6.
8. Мазоренко Д. И., Заветный С. А. Духовноеобщениекак фактор дальнейшегоразвитиясельскохозйственногопроизводства // Філософія спілкування. – 2010. – № 3. – С. 103-110.
9. Пазиніч С. М. Філософія спілкування в царині культурного розвитку суспільства // Філософія спілкування. – 2010. – № 3. – С. 78-86.
10. Пономарьов О. С., Пазиніч С. М. Онтологічний статус спілкування і його логіка // Філософія спілкування. – 2009. – № 1. – С. 51-59.
11. Пономарьов О. С. Телеологічні аспекти філософії спілкування // Філософія спілкування. – 2010. – № 3. – С. 71-78.
12. Товажнянська О. Л. Педагогічне спілкування в системі професійної підготовки студентів // Філософія спілкування. - 2009. - № 2. - С. 52-57.

Рекомендована література щодо забезпечення навчального курсу методики викладання у вищій школі

1. Барій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007.
2. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання: Навчальний посібник. -Дрогобич: Коло, 2003.

3. Вишневецький О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: Навчальний посібник. - Дрогобич: Коло, 2003.
4. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. - К.: Либідь, 1997.
5. Данченко, І. О. Формування соціальної зрілості студентів вищих аграрних навчальних закладів. Монографія. - Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2018.
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2003.
7. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. - К.: Знання, 2006.
8. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. /З. Н. Курлянд, Р. /. Хмелюк, А. В. Семенова та ін.; за ред. З. Н. Курлянд. -2-ге вид., перероб. і доп. - К: Знання, 2005.
9. Сисоєва С. С, Поясок Т. Б. Психологія та педагогіка: Підручник для традиційної та дистанційної форм навчання, - К.: Міленіум, 2005.
10. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. - К.: "Академвидав", 2006.

Інформаційні ресурси з філософії спілкування

<http://terme.ru/dictionary/1073>

<http://festival.1september.ru/articles/636610/>

<http://soft.mydiv.net/pda/download-slovar-filosofskih-terminov-i-opredelenij.html>

http://www.ph4s.ru/book_gum_phylos.html

<http://www.alleng.ru/d/phil/phil008.htm>

Інформаційні ресурси щодо забезпечення навчального курсу методики викладання у вищій школі

http://pidruchniki.ws/15840720/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli_-_kurlyand_zn

http://pidruchniki.ws/10561127/pedagogika/metodologichne_pidgruntya_pedagogiki_vischoyi_shkoli

<http://uipa.edu.ua/spec/mop/1440-2-obr-spec.html>

http://www.cul.com.ua/preview/Pedagog_vish_shkol_Ortinskiy.pdf